

შ რ მ ა

სურათებიანი დამატება

დამატების № 28.

3804, 16 იანვარი, 1906 წ.

გაზეთის № 82

**

ოღეს ტანჯულსა, იმედ წარვეცილოს,
ფიქრთა ტალღებში მიმომცურავსა,
ვით შტოს, ქარსგან ძირში მოტეხილს,
ბედის მაწყვევარს და მომედურავსა.

აღარ მშთენია რამ სასიკოცხლოდ,
ცხოვრების გზაზედ ობლიად მივდებულს,
ხსნა შეუძლიან მხოლოდ და მხოლოდ
მაშინ შენს სახრეს ქვეყნად დიდებულს!..

თვალ-წინ მებატვის მშენიერება,
ციური სხივი გადკედილი,
შიგ ჩაქსელილი ბედნიერება
თვით საშობიდან გადბეჭდილი

აი. იქ ვხედავ ახალს ცხოვრებას,
სულის მოშობილელს, ანამაძს გრძნულს,
თუ აქვს საზღვარი ლაღსა ცხოვრებას,
მარგალიტების მთად გადაქცეულს!

იმედის კვალი გულს ასხივონებს
და ახალისებს დაცემულ რწმენას,
გაფთვებულ ლოშს ვინ დაიმონებს,
ან ვინ შეზღუდვას არწინის ფრენას!..

ტურფვე, მომეცი იმედი თელი,
დეე, აღმეგზნოს კვლავ ცუცხლი ძალზედ,
რომ ერთხელ მიინც შემაშრეს ცრემლი
დაღლილ-დაქანტულს მწყუხარ თვალზედ!..

სადა გ—ე

მ მ რ მ ლ ი

ქაო, მრისხანედ მქროლოა,
დამლონებელი, ტალო,
რა გინდა მეფერი იშუველო,
თავებდაც ჩამომღრილო,

ვერ დამიმონებ, ვერ დამცემ,
ვერ აღირსულებ წაიღილსა,
უბრალოთა ჩემი მძობრათა
ვერ გვიმართავ სადილსა!..

თუნდ მომისიე ქვეყნისა
ჯალათნი, ტარტაოზები,
თავზე მაწვიდე ქვის სეტყვა,
იხმარე ყველა ზომები,

ქვეყანა ზვირთად აქციე,
მხალე აქეთ-იქითა,
გინდ საწაშლავი შემასვი,
ჯამებთა და ქიქითა;

გინდ ჩამსვი ბნელსა საცანში,
კარზე დამიდექ მცველად,

ქვემძრომნი მომიჩინევი
საკნისა დამწმენდ-მგველად;

თუნდ ამიტვე ცაშია,
ვით სირი, მცირე ფრთოვანი,
გადამისროლე შენს ზღვაში,
დამხვიე ლიანვთ ხროვანი, —

ნით მიინც უბრალოდ ვერ
დამიმონებ სრულად,
შეგძრავ ქვეყანას, ვამეწნო ხალხს,
იქციე ვერაგულად!

გავიმკლავდები, შეგებრძვი,
გულზე გავებთქავ დევ-გმირსა,
შენს ნაქმნარს უსამართლობას —
ვაუწყებ ადამის შეილას!

ამის შემდეგ კი სიკვდილსა
მივიღებ ქორწილ-ლხენად,
საულავს ყველილი შემიკობს,
ბულბული მექმნის მცველად;

მე წმინდა სათლად მექმნება,
ცის ნამი სატრფოს ცრემლად,
ზამბახი ფშენით თვის სუნსა
მომიძღვნის საკმეველად;

ტოროლა ცის კამარდან
მაუწყებს ხმითა ტკბილითა,
ვითა ისვენებს ჩემს ლოლზე
ტვირთ ბძიმე თვისის ტვირითა!..

ტუსად

ს ა მ მ ს ა ლ ს რ მ მ ბ

გოღ და მოპასანისა.

(დასასრული *)

მეორე დღე საბამ მღვდვარებაში გაატარა. განიცდიდა ისეთ მღვდვარებას, როგორც მტკიცეა კბილის ამოღების წინაღ ემართება კაცს. იმის გონებაში განუშორებლად ტრიალებდა მხოლოდ ერთი აზრი: დღეს უნდა აღსარება ესთქვა? ამის გასსენებაზე უნებლიედ კრთოდა. თითქოს გააციო, ხოლმე. იმის არსებაში ჯერ კიდევ მტკიცედ არ მოციკდა ფსევსი ათეიზმს, ურწმუნოების მჭრანობად გამოურკვევლს, მაგრამ მაღულს თრთოდავას, შიშს დღთის განგებლობის წინაშე.

რა გაათავა საქმე, საბო წავიდა მღვდელთან, რომელიც ხელში ლოცვანით ბაღლ უცდიდა. მზიარულ გუნებაზე იყო და აკი მდიდურ გამომეტყველებით დახვდა საბოს.

— აი, ჩვენც მზად ვართ. წავიდეთ შინ, ნუ კმუნვარებთ, არა დავიშავდებათ რა!

საბომ გასწია წინ, თან დუღუნებდა:

— თუ რომ თქვენც არ იქნებით წინააღმდეგი, სასურველია, რაც შეიძლება მაღე, გავთავოთ ეს მცირე საქმე.

* იხილეთ დამატება № 27.

1.—სათათბიროს თავმჯდომარე მურომიცევი;—2. თავმჯდომარის აშანავი თავ. დლაგორუჯი;—3. თავმჯდომარის აშანავი პრუჟ. | გრმ-
დსკული;—4. სათათბიროს მდივანი თავ. შახაესკოი;—5. მდივნის აშანავი შაოშნიკოვი;—6. მდივნის აშანავი კაკოშკინი;—7. მდივნის აშა-
ნავი თავ. პონიაკოვსკი;—8. მდივნის აშანავი პრუჟ. შერშენეიჩი;—9. საპარლამენტო პრესის თავმჯდომარე მალაქო ბულქაძე.

ვეტანოვისტა ფრაქცია სათათბიროში.

— დიდის სიამოვნებით. ავერ ჩემი სტიხარაარალიც.
ერთი წუთიც და მოვისმენ აღსარებას...

— გმურკეველ მდგომარეობით მღელვარე ღურგა-
ლი, მარტო ოდენ ადევნებდა თვალ-ყურს მღელვლეს, თუ რა

ჩენი კორრესპონდენტი საქართველოს აზნებზე უკეთესად დაუბრუნდა.

რად იმოსებოდა თეთრა შესამოსით. ბოლოს მღვდელმა მისი შინა, ბალიშზე დაიძოკა.

საბო გაჯიკებული იღვა. სცხენოდა დაერქვა, თანაც ეტუტებდა:

- ნუ თუ უმაგისობა არ შეიძლება?
- მისანანიგებლ ადგილს მხოლოდ მუხლ მაყრით მივინჯე! — მდიდურის კილოთი წარმოსთქვა აბბატმა.
- საბო მუხლებზე დეშვა.
- წაიკითხეთ „Contiteor“, — უთხრა მღვდელმა.
- რა სქვით? — შეეკითხა საბო.
- სქვით აღსარების ულოკვა. თუ არ იცით, გაიშეოთ ის, რასაც მე ვიტყვი.

მღვდელმა წაიკითხა აღსარების ულოკვა: ნელა, გარკვევით და მკაფიოდ, რომელიც განიშეოდა საბომ.

— ახლა კი აღიარე ცოდვანი შენი.

საბო სდუმდა. არ იცოდა, საიდან დაეწყო და რით გაეთავებინა. ამ ქმდგომარეობიდანაც მღვდელმა იხსნა.

— შეილო ჩემო, როგორც ვეტყობა, არ გეხერხება აღსარება, ამიტომ მევე შეგეკითხები. ჩვენ ჩამოვფელით ღვთის მცნებას. მომისმინე და ნუ შეჩარწუნებები. აღიარე ყოველივე დაუფარავად, გულ ხსლით. „შენ უნდა გიყვარდეს ერთარსი უფალი ღმერთი იგენი ყოვლითა გულითა, სულითა და გონებითა“. ეკვარება კი როდისმე ვინმე, ან უამე ისე, როგორც ღმერთი? ეკვარება იგი მთლად შენის არაქმით, გულით, სულით?

ხეიკი ასტებოდა საბოს. ძალდატანებულად უპასუხა: — არა, არა, მაშაო — მოძღვარო, მიყვარს უფალი-ღმერთი.

თი, რამდენადაც კი შემიძლიან. დახ, მიყვარს იგი. რომ გითხრა, ვითომ არ მიყვარდნენ ჩემი შვილები, ეგ ხომ შეუძლებელია. არც იმისიშე თქმა შემიძლიან, რომ მოვებებებ მსხვერპლად შევიწრო შვილები ღმერთს — ეს ხომ სიცრუე იქნება. ისიც რომ ვსთქვა, ღვთის სიყვარულისთვის ასს ფრანკს შეველევი მეთქი, უარც ეგ შემიძლიან, მაგრამ, რაც შეეხება ღვთის სიყვარულს, მაინც მიყვარს იგი.

— მთელ ქვეყნიერებაზე, ყველაზე ძლიერ გიყვარდეს ღმერთი! — სასტიკად სთქვა მოძღვარმა.

საბომ კრძაღულის კილოთი განაცხადა:

— ვეტლები რამდენადაც კი შევსძლებ, ბატონო კურე.

აბბატმა განაცხადა:

— არა იფიცო სახელი ღვთისა შენისა. დაგიფიცია, როდისმე?

— არა, მაშაო, არა! ტყუილზე ფიცი რა საკადრისია! არა ვარ ჩვეული ფიცს. მართალია, ზოგჯერ გულმოსული ვიტყვი დასარწმუნებლად, ღმერთმა მკითხოს თუ რომ... მაგრამ ფიცით კი არასოდეს...

— ეშხომ ფიცია! — შესძახა მოძღვარმა და თან ჩამგონებლის კილოთი უთხრა: ეგრე ნუღარ იქ.

მერე ყველ განაცხადა:

— დღე იგი შემაბათი კეთლ კრძაღულებითა შენითა სწირავდე უფლად... რას აკეთებ კვირა-უქმე დღეს?

ამ შეკითხვაზე საბომ ყურის ძირი მოიფხანა.

— მე ხომ ღმერთს ვემსახურები რითაც შეიძლიან, შეტონო მოძღვარო... სახლის ოჯახის პატრონი ვარ. ვშრომობ კვირა უქმე დღეს...

მღვდელმა დიდსულოვანად ჩამოართვა სიტყვა და სთქვა.

— მეგერა, რომ ამიერიდან სამაგალითოდ მოიქცევი: მე გამოიკრებ მესხეთე მცნებას, იმ რწმენით, რომ თქვენ არ

ვეტერბურეში დაბრუნებთან ჩახული გლეხები სოფლის აზნებზე გაღასაკნად.

გექნებათ შეკრდებში მცნების წინაშე. მაშ გაღვიღეო შექვსებზე: „ნუ წმითივისებ სხვის საკუთრებას, რაც არ გეკუ“

თენისა. ხომ არ მოვიპარავს რამე წივით, ან არ მივიცისკუთრებო, რაც არ გეკუთვნოდ?

— ო, არა არას დროს! წარმოთქეა აღმუთავებულმა საბომ.— პატრონის კაცია ვარ. შემიძლიან დაგარწმუნოთ ფიცით მამო მოძღვარო! ამა, როგორ დავივინებ ან დავეწრავ ანგარიშს წარმოადგინო დროს, მიმიწეროს რამდენიმე საათი მეტი ეგ ხომ ტყუილი იქნება! ამის თქმას ვერ გავეუდღე. ვერც იმას დავფარავ, რასაკვირველია რომ ანგარიშში არ მიმემატებინოს ზედმეტი ოროდღე სანტიმი. დიხხ, მხოლოდ ოროდღე სანტიმი, თუმც ესეც უწინაშეილოა, მაგრამ, მაინც ვერ ვიტყვი უარს, ხოლო მოხარება კი... დღერთისა მაშროსო. არას დროს არ მიქურდნია.

მოდღვარმა სასტიკად შენიშნა:

— ერთის სანტიმის მიუთხებავ კი ქურდობაა. ნუ იქ მაგას. აბა იცრუო, წამებთა:— გიმტყუენია?

— არა, არას დროს! არ მიყვარს სიცრუე ეგ არის ჩემი ღირსება. რასაკვირველია, ზოგჯერ, ძალაუნებურად, როცა კი დეზოთ, საქმისთვის საჭიროება მოიქნას, იტყვი სიტყვას თუნდა ქაღილით. ეს ხომ ანგარიში მოსატანი არც-კია! ზოგჯერ ესეც მოხდება დაარწმუნებ, რაც არ მოხმდარა, ეგ მხოლოდ მაშინ, როცა საკუთარი სარგა... მოითხოვს რაც შეეხება ტყუილს, არა, არა ვარ მატყუარა!

— სასტიკად განსაკეთო თქვენი მოქმედება!— შენიშნა მოძღვარმა და განავრძო.— ნუ დაკმაყოფილებ ხორციელ

მოთხოვნისგან გარეშე ქორწინებისა. მოვისურვებოდა შეგზიხარ ვინმე ქალს, გარდა შენის ცოლისა?

ამ შეკითხვამ კი ისე იმოქმედეს საზოგ, თითქოს იმისი სულიერი არსება მიღდა შეურაცხვესო.

— არას დროს, მამო მოძღვარო!— შესაბა საბომ,— არც როდის.. მოტყუება უნადრუის ცოლისა... ამა რა საკადრისია! არა, აბაფრის გულისთვის... ერთი ბეწოთიცი კი არც საქმით, არც ფიქრით!— ცოტა ხანს გარინდდა და, ნეულის ხმით, თითქოს იქნეულად განავრძო:— ზოგჯერ... აი, ქალაქში როცა კი ჩავაღ... სახლში. იცით, ისეთ სახლში, სადაც კი შეიძლება ზუმრობა, სიცილი, ლაზღანდარობა, ისე რაღა!.. დიხხ! ამაში ხომ ფას ვიხილი? მამო, ყოველთვის პირანთლად ვუსწორდები და, რაშეიც ფულს იხიდი, ამასთანვე მიმაღულ მიჩქამულელია... ესეთი რამ ხომ ანგარიშში მოსატანიც არ არის და არც სათქმელია ღირს!? დაღატოთ კი არას დროს არ მიღიღატონა ცოლისთვის.

ასეთი გულახდილობა მოძღვარმა შეიქნარა, მიუტყვე ყოველი ცოდვანი მისნი, ნებსითინ და უნებლიეთინ...

...ღურგაღმა საბომ გადააკეთა სავაგობლოში, რაც-კი გადასაკეთებელი იყო, და ამიერიდან ყოველ თვეში ერთხელ წმიდა საიღუმლოს იღებდა ხოლმე.

გოლა სხობიანა.

ტრეპოვი. (შინისტრევის):— ჩემს პრძანებას უკვლო უუა: „შეგომ შარში“

რედაქტორ-გამომცემელი გრ. ხ. ტყეშელაშვილი